

Németh Margit

**AZ AQUINCUMI  
FÜRDŐ MÚZEUM**

**és a legiotábor emlékei**

**Vezető**

## Tartalom

|  |    |
|--|----|
| Előszó   | 1  |
| Történeti összefoglaló   | 3  |
| • A római hódítás  | 3  |
| • Alsó-Pannonia helytartói székhelye                             | 5  |
| • A Severus-kori virágkor  | 8  |
| • A katonacsászárok kora   | 11 |
| • Valeria tartomány fővárosa<br>a katonai közigazgatás székhelye | 13 |
| A romok felfedezésétől a bemutatásig                             | 17 |
| • Előzmények   | 17 |
| • A <i>thermae maiores</i> – Magyarország legelső műemléke       | 19 |
| • A rendszeres régészeti kutatások megindulása                   | 19 |
| • A 20. századi feltárások                                       | 21 |
| Óbuda római kori katonai táborai                                 | 23 |
| • Segédcsapat táborok  | 23 |
| Lovascsapat tábora – <i>castellum alae</i>                       | 23 |
| Az északi <i>castellum</i>                                       | 23 |
| • Legiotábor – <i>castra legionis</i>                            | 23 |
| Az 1. századi legiotábor   | 23 |
| A 2–3. századi legiotábor  | 23 |
| A 4. századi legiotábor  | 26 |
| Séta az óbudai katonai táborok emlékei között                    | 29 |
| • A legiotábor principiája                                       | 30 |
| • A legiotábor kaszárnyái – centurio lakóháza                    | 31 |
| • A legiotábor déli fala és kapuja                               | 33 |
| • Főtiszti lakóhelyek a legiotáborban                            | 33 |
| • Fürdő és kórház a legiotáborban                                | 35 |
| • Kaszárnyák és 4. századi csarnoképület romjai                  | 37 |
| • A legiotábor keleti kapuja                                     | 38 |
| • Szennyvízcsatorna rendszer                                     | 40 |
| • Ami a sétából kimaradt   | 40 |
| Gazdasági épületek   | 40 |
| Közlekedési kapcsolatok  | 40 |
| • Lovascsapat tábora   | 43 |
| • A 4. századi legiotábor  | 45 |

|  |    |
|--|----|
| Séta a <i>thermae maiores</i> maradványai között     | 47 |
| • A <i>thermae maiores</i> feltárása                 | 47 |
| • A fürdő felépítése                                 | 47 |
| • A fürdő északi traktusa                            | 51 |
| központi terem, hidegvizes medence, <i>palaestra</i> | 52 |
| Hideg vizű fürdő – <i>frigidarium</i>                | 53 |
| • A fürdő déli traktusa                              | 53 |
| Izzasztó – <i>sudatio</i>                            | 53 |
| Langyos vizű fürdő – <i>tepidarium</i>               | 55 |
| Kitérő: <i>palaestra</i> és <i>latrina</i>           | 55 |
| Meleg vizű fürdő – <i>caldarium</i>                  | 56 |
| • A 4. századi palota kialakítása                    | 56 |
| Fürdőszárny és kerti medence                         | 56 |
| Szakirodalmi tájékoztató                             | 58 |